



Universitätsbibliothek Paderborn

Praxis Episcopalis

In Qva Episcoporum Non Tantvm, Eorumqve Vicariorum munus; sed
Parochorum etiam & conscientiarum directorium concernentium casuum
ac dubiorum indies occurrentium Resolvtiones ... quàm brevissimè
continentur

Zerola, Tommaso

Coloniae Agrippinae, 1680

Simonia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10447

judicium Episcopo, putà, quia solet aliquid exigere pro jure sepeliendi, & si aliquis sepeliatur in sepultura patronata, Episcopus amitteret illud, quia nec Princeps solet concedere privilegium alicui in præjudicium tertii, c. ex tuarum, de auctor. & usu pall. & ibi gl. in ver. permittat, nec Papa conferre solet beneficium, in quo, vel ad quod quis habet jus, per reg. Cancell. de non toll. & c. secundò, fallit, quando patronus non haberet facultatem in concessione sibi facta ab Episcopo, ut possit alios admittere ad sepulturam suam.

Secundò, an meretrix, quæ eo anno confessa est, & Paschate communicavit, etiam si reperiatur in domo amasi sui occisa, debeat sepeliri in ecclesiastica sepultura?

Respondetur, quòd sic, quia præsumitur mortua contrita, & non in actu peccati, Navar. cons. 6. de sepul: idem censendum est, si quando aliqui reperiuntur occisi propter incontinentiam à propinquis, quia præsumuntur obiisse, invocato sanctissimo nomine Jesu, omnis moriens, qui Paschate confessus est, & communicavit, nisi constito, quòd in peccato mortali mortuus esset, similiter etiam, quia reperitur mortuus, vel suspensus, vel occisus in camera etiam jacois clausis, nisi sciatur, seipsum occidisse, idem cons. 7. de sepul. & constare, & scire dicitur, quando certò scitur, secus in dubio, quia in dubio præsumi debet, quem potius benè, quam malè mori, c. sancimus, 7. qu. 1. c. placuit, 23. qu. 5. Covar. lib. 2. c. 1. num. 10. var. resol. sic etiam

inventus mortuus in puteo, idem ibidem.

Tertio, sepultra alicui concessa per privilegium; non ideo tollit quartam canonicam debitam curato, etiam si concedatur libera, Panor. in c. certificari, col. 3. num. 10. de sepul. Rebuff. de differ. in tit. privil. rescript. & mand. nu. 17. ratio est vulgatissima, quia quotiescunque Princeps concedit aliquod privilegium alicui, intelligitur, absque præjudicio tertii.

SIMONIA.

PRIMO, quamvis sit simonia, dare aliquid ministris, vel servitoribus alicujus prælati, ut perrigant preces illi, pro beneficio impetrando, non tamen quando eis datur aliquid, ut sollicitent, & ad memoriam reducant negotium, Navar. cons. 54. de simon.

Secundò, Episcopus concedendo jus patronatus alicui, vel jus præsentandi ad aliquod beneficium ob augmentum reddituum, quod accipiens dat, si ob id aliquas pecunias acceperit, non est excommunicatus ipse Episcopus, nec incurrit aliquam labem simoniæ: ratio est, quia excommunicatio simoniæ non incurritur, nisi vel in ordine, vel beneficio, sed jus patronatus non est beneficium, sed jus quoddam spiritali annexum, vide Navar. cons. 87. de simon. & c. 23. 3. notab. 4. 5. & 6. & c. 27. num. 106: Extravag. Paul. II. de simon. sed illa Extravag. intelligitur de simonia reali, Gom. quæst. 12. de trien. possess. & in beneficialibus, & ordinibus

nibus ecclesiasticis, eujusmodi non est jus patronatus.

Tertio, simoniacus occultus, ut quia habuit beneficium per simoniam, non est inhabilis ad alia habenda beneficia, modò sit absolutus priùs ab excommunicatione, nec si est notoria, vel de ea fuerit condemnatus, Navar. *confi.* 95. nu. 5. *verfi.* 5. hoc tamen fallit in parochialibus, ubi simoniacus perdit beneficia obtenta, & est inhabilis ad futura. Conc. Trid. *sess.* 24. c. 18. *S. caveantque, de refor.*

Quarto, simoniacus ignoranter privatus de beneficio, potest per Episcopum dispensari, ut possit habere idem beneficium, etiamsi institutio illius non spectet ad dictum Episcopum, sed ad alium inferiorem, Nav. *confi.* 67. n. 5. *de simon.*

Quinto, si quis dat pecuniam, vel aliquid examinatoribus, ut approbent eum ad ordines suscipiendos, vel aliis, ut impetrent pro eo dimissiones ad ordines, vide Navar. *confi.* 67. *de simon.* & *supra in ver. dimissionis.*

Sexto, qui recipit beneficium ad confidentiam, committit simoniam conventionalem, & fit incapax ad beneficia obtinenda in futurum, sed ad privationem beneficii non proceditur, nisi quando agitur de simonia reali, Cassad. *decis.* 5. *de constit.* Caputaq. *dec.* 238. p. 3. hoc tamen intellige, nisi interveniat datio, & perceptio, ex utraque parte, prout dicitur *inferius*, quia tunc esset realis.

Septimo, datio sive perceptio, sive conventio superveniens ex postfacto,

non inducit simoniam, Abb. *in cap. cum M. num.* 24. *de constit.* Dec. *confi.* 218. num. 4. Caputaq. *dec.* 239. par. 3.

Octavo, simonia non probatur per testes socios criminis, & muneris, etiam quod nisi receperunt, dummodò fuerit illis promissum, Caputaq. *decis.* 244. p. 3.

Nonò, qui permutavit beneficium cum alio beneficio, quod permucans assererat valere in fructibus viginti aureos, & afficit illi resignatario fructus annuos, pro illis viginti, si realiter illud beneficium non valebat viginti, & iste ignorat, & percipit, an committat simoniam?

Respondetur, quòd non, pro tempore, quo id probabiliter ignorabat, quia sic ignorans, debet excusari à damno, c. 2. *de constit.* & nulli debet prodesse sua fraus, c. *sedes, de rescrip.* l. *inquit fullo, ff. de furt.* quod idem affirmat de contractu censitico posito supra rem non tantum fructificantem quantum vendens asseruit, Nav. *com. de usur.* q. 26. nu. 118. & sic postea scit, non tantum valere, sufficit quòd fiat compensatio pro rata, nisi esset quid modicum, Nav. *confi.* 13. *de rescript.*

Decimò, simoniaca interpretatio, collatio, renunciatio, electio, est ipso jure nulla, Extravag. Paul. II. de qua *superius*, juxta limitationem positam ibi ex Gomezio, & dicitur *infra*, §. 13. Cap. Tolos. q. 438. & ibi Addit.

Decimoprimum, annatam, vel medios fructus beneficiorum solvere, an sit simonia, vide *in ver. Bulla*, §. 12.

Decimosecundo, modicum quid acci-

accipere pro Bullis, vel pro expensis factis in illis, aut pro collatione facta ab Ordinario, etiam pecuniam, non est Simonia, gloss. in c. super hoc, in ver. pecunia, de renunc. Imola, & Fel. in c. dilectus, il primo, de simon. Rebuff. tit. de simon. in resign. n. 22.

Decimotertiò, Titius permutans beneficium cum Seio, cum pacto, ut Seius expediat utrasque Bullas suis expensis, an sit simoniacus? respondetur quòd sic. Nav. conf. 30. de simon.

Decimoquartò, in simonia reali, ad hoc, ut incurrantur poenae praedictae, an sufficiat, quòd ex una parte tantum fiat receptio rei, vel temporalis, vel spiritualis, verbi gratia, promittit quis centum Episcopo, vel cuilibet, pro habendo beneficio vel ordine? respondetur, quòd Cajet. in sum. in ver. simonia, 22. q. 100. art. 6. & Sor. & magister meus, tenent, quòd sufficit, si quis habuerit ordinem, vel beneficiu, licet nondum sint soluta illa centum, sed Nav. in c. 23. in Manual. dicit quòd non, nisi sit consummata datio, & acceptio ex utraque parte, & ita videtur sonare Extravag. Mar. V. in Concil. Constant. quae incipit, Sacro, ut refert Sylvest. in ver. simonia, §. 19. & ita ego censeo, tum per c. odia, tum quia habemus Doctores, tum quia jugum Domini suave, & quia poenae non incuruntur, nisi de eis fiat expressa mentio, prout in c. isqui, de sent. excom. lib. 6.

Decimoquintò, dubitatur, quis possit dispensare cum simoniacis? Respondetur primò, si simoniacus est in beneficio, & simonia causata est eo sciente,

tunc solus Papa dispensat ut possit habere, vel illud, vel aliud beneficium, c. de simoniace, & ibi Abb. & in c. quoniam, de sim. Sylva, 3. p. 9. 31. n. 4. dico 2. si simonia contracta est eo ignorante, si durat ignorantia probabilis, ea durante, nec incurrit censuras ecclesiasticas inflictas contra simoniacos, nec consequenter privationem beneficij, quia vulgatum est illud Canonistarum, & Theologorum, censuras ecclesiasticas non incurri sine peccato mortali, vel contumacia, c. nullus, cum vulgaris, 11. q. 3. & ad incurrendas poenas, & irregularitates, requiritur praesumptio, Clem. 1. & ibi Doct. in ver. praesumpserint, de privil. Cajet. & Nav. tertio, si scivit, postea statim tenetur id beneficiu resignare, & tunc potest Episcopus cum eo dispensare in eodem beneficio, eumque absolvere à censuris, gl. in d. c. simoniace, in ver. remanere, & in c. ex insinuatione, in ver. elegerunt, eod. tit. & in c. per tuas, il secundo, in ver. securè, in fine, Gom. q. 12. de trien. poss. dico quartò, quo verò ad censuras ecclesiasticas incurfas à sciente committente simoniam in beneficio, si casus fuerit occultus, potest Episcopus eum absolvere, & cum eo dispensare, prout dictum est superius, & per doctrinam antiquorum, prout refert Apostil. in d. c. & gl. num. 3. & per sac. Conc. Trid. a. liceat. 24. sess. in beneficio verò sic simoniace scienter impetrato solus Papa dispensat, & non solum perdit illud, sed praeterita, & fit inhabilis ad futura, prout sac. Conc. sess. 24. c. 18. juxta medium, de refor. & si dices, ibi loquitur in concurrentibus ad beneficia curata:

dico, quòd valet propter indemnita-
tem rationis: si urges non licere fieri
extenſionem de caſu ad caſum in pœ-
nalibus: dico quòd ſic, quando militat
eadem ratio: prout dixi in *ver. extenſio*,
hoc eſt verum ſolum in concuſſu paro-
chialium, prout *ſupra*, §. 3. oppoſitis
non obſtantibus. dico quinto, ſi ſimo-
nia eſt in ordine, nec poteſt Episcopuſ
abſolvere ſimoniacum, tam ſi ignoran-
ter, quàm ſi ſcienter eam incurrerit,
modo caſus ſit occultus ex doctrina e-
juſdem ſac. Conc. dico ſextò, ſi verò
caſus eſt publicus, putà, quia ſcitur
ſaltem à ſex perſonis, prout dictum eſt
in *ver. excommun. de cau. form. §. tertium*
dubium, ver. quintum: tunc Papa abſol-
vit, quia eſt Papalis excommunicatio,
prout in *Extrav. Paul. II. que incipit, De-*
teſtabile, in tit. de ſimon. Navar. cap. 23.
not. 4. cum ſeq. & c. 25. num. 6. notab. 3.
& dixi in *ver. dimiſſaria*, §. 7. & quia ſac.
Conc. ſolum concedit Episcopuſ abſo-
lutionem caſuum Papalium occulto-
rum, ac diſpenſationem irregularitatis
occultæ (excepta ea, quæ ex homicidio
voluntario.)

Decimoſextò, quòd remedium ſi-
moniaco? Reſpondetur, ſi eſt in bene-
ficio ignoranter, & occultè, prout di-
ctum eſt ſuperiùs, adeat Episcopum,
qui eum poteſt abſolvere, & cum eo
diſpenſare, abſolvere dico, quatenus
indiget, quia ſtante ignorantia, non
incurrit, ut patet: dico diſpenſare, ut
poſſit retinere beneficium; & quamvis
multi Doctores dicant, quòd Episco-
puſ poſſit cum eo diſpenſare, ut poſſit
retinere idem beneficium, ſed non ean-

dem dignitatem, ſed ego non curo de
hac diſtinctione, cum ignorantia pro-
babilis excuſet ſi ſcienter adeat Papam
cum doctrina, & practica, Rebuff. in
tit. quot modis beneficia acquir. num. 9. ſi
in ordine, dic ſimiliter, prout *ſupra*:
nam ſimoniacus in ordine eſt ipſo jure
ſuſpenſus, & excommunicatus, in be-
neficio verò, ſolum ipſo jure ſuſpen-
ſus, Sylve. in *ver. ſimonia*, §. 19. Navar.
c. 23. in ult. & patet ex dictis,

SODOMIA.

Primò, nimium nefandum crimen
eſt mixti fori, & ſi quis ob id fuerit
punitus à iudice eccleſiaſtico, poteſt
etiam à ſeculari iudice puniri, Navar.
conf. 1. de iudic. huius nefandi criminis
pœnas præterea, quæ ſunt de utroque
jure, vide Bull. Pii V. *que eſt §. & incipit,*
Cum primum, & Bull. 70. *que incipit,*
Horrendum, & Leo X. Bull. 11. *que inci-*
pit, Suprema, ubi omni privilegio cleri-
cali, officio, dignitate, & beneficio ec-
cleſiaſtico eſt ipſo jure privatus, exer-
cens tale facinus, vide Navar. *c. 27. à*
nu. 248. & eſt cauſa ſeparationis inter
conjuges, Covar. *de ſponſ. 2. par. c. 7. §. 5.*
nu. 7. & impedit ordinis executionem,
Staph. *f. 140. nu. 5.*

Secundò, privatur ipſo jure bene-
ficio, quia eſt graviffimum crimen, *c.*
mulier. §. 9. c. per odia. & quæ allegat
Rebuff. *de mod. amit. benef. nu. 30.* quòd
tamen limita, & intellige juxta notata
per Navar. *in manu. c. 27. n. 249.* ubi re-
fert partem Bullæ Pii V. per quam pri-
vat ipſo jure omni privilegio, officio,
dignitate & beneficio eccleſiaſtico, &
quòd